

REBELL

8. MARS-SPECIAL

Rød Ungdoms blad 02/2016

Redaktør

Runa Fjellanger

Redaksjonen

Anja Ariel Tørnes Brekke

Ole Mjelstad

Bendik Hugstmyr Woie

Tormod Ytrehus

Didrik Sten Ingebrigtsen

Tomine Sandal

Hannah Figenschou Johansen

Oksana Godlewski

Layout

Ole Mjelstad

Forsidefoto

Anne Valeur

Forside

Kristine og Johanne Sørheim

Korrektur

Jenny Dahl Bakken

Utgitt av

Rød Ungdom

Rødts ungdomsorganisasjon

Dronningens gate 22,

0154 Oslo

22 98 90 70

ru@sosialisme.no

rødungdom.no

Opplag**trykkeri**

Flisa trykkeri

Følg ossrebell.origo.nofacebook.com/rebell.noI samarbeid med **Socialistisk Ungdomsfront****AKTIV UNGDOM**

Kvinner utgjør over 50 % av befolkningen, og skulle dermed i et likestilt samfunn være omtrent likt representert med menn i media og kultur. Men stemmer dette? Rebell har undersøkt litt, og resultatet er nedslående.

20 %

av ekspertene som uttaler seg til media er kvinner

I 2015 var kun 24 % av nyhetskildene i norsk media kvinner, mot 31 % på verdensbasis. Når eksperter uttaler seg til media er kun en av fem kvinner. Dette viser en rapport utgitt av Global Media Monitoring Project.

15 %

av de kvinnelige skuespillerne får roller med makt og posisjoner

I følge en rapport laget av forskere ved University of Southern California, får bare 15 % av de kvinnelige skuespillerne roller med makt og posisjoner. Den samme rapporten viser også at 22,5 % av arbeidsstyrken i den internasjonale filmbransjen er kvinner.

25 %

av sjefsredaktørene er kvinner

Kun en av fire sjefsredaktører er kvinner, viser Norsk Redaktørforenings medlemsstatistikk fra mai 2014. Blant redaktører generelt er tallet litt bedre, men fortsatt er bare en av tre redaktører kvinne.

20 %

av headlinerne på norske festivaler er kvinner

I 2015 utgjorde kvinner kun 20 % av headlinerne på norske festivaler. Teller man med også de som står lengre nede på plakaten er andelen 34%, i følge Dagsavisen.

52 %

av Rebells bidragsytere er kvinner

Og andelen kvinner som er intervjuet er 100%! Vi håper resten av mediebransjen lar seg inspirere.

Grafikk: Ole Mjelstad

FEMINISTISKE SEIERE GJENNOM HISTORIEN

Tekst: Anja Ariel Tørnes Brekke

859 – Verdens første universitet startes av en kvinne

Fatima Muhammas Al-Fihri Al-Quraysh oppretter moskeen og universitetet «Qarawiyyin» i Fés i Marokko. Dette regnes som verdens eldste universitet.

1884 – Kvinner får lov til å ta høyere utdanning i Norge

1903 og 1911 – Marie Curie vinner Nobelpriser i både kjemi og fysikk

Hun blir dermed den første kvinnen som har vunnet to priser.

2009 – Likekjønnet ekteskap blir lovlig

Endelig kan par med samme kjønn gifte seg! Selv om det var et stort steg i kampen for homofiles rettigheter er vi langt fra mål.

1978 – Loven om selvbestemt abort blir vedtatt

Kampen om kvinners rett til selvbestemt abort i Norge starta allerede i 1913 og det tok 65 år før det endelig ble vedtatt en lov om selvbestemt abort.

2010 – Ungdom mot retusjert reklame blir stifta

På Globaliseringskonferansen i 2010 tar Rod Ungdom initiativ til å starte opp nettverket mot retusjert reklame og som jobber for å bedre ungdoms selvtilit.

2011 – Beyonce spør: «who run the world?», og svaret er selvsagt girls!

2014 – All...

Norge ble d...
tid med verne...
som er født i...
førstegang

Den feministiske bevegelsen har gjennom lang tid drevet sin kamp om en mer likestilt verden der alle skal ha likt utgangspunkt og like muligheter i samfunnet uavhengig av kjønn, legning eller seksualitet. Her er en samling med noen viktige høydepunkt for kvinnebevegelsen og den generelle menneskeheten.

1913 – Kvinner får stemmerett i Norge

1923 – Alexandra Kollontai blir den første kvinnelige ambassadøren i verden

Hun var russisk og var ambassadør til Norge.

1949 – Simone De Bouviour gir ut boka *Det annet kjønn*

Denne boka har vært med på å legge mye av grunnlaget for Rød Ungdoms feminisme. Den anses som en av de aller viktigste feministiske bøkene som har blitt utgitt.

Rød Ungdom sin første kvinnelige leder

1960 – Sirimavo Bandaranaike blir første kvinne til å lede et land

Hun var fra Sri Lanka og ble gjenvalgt to ganger. I tillegg var hun leder for det Sri Lankesiske frihetspartiet.

1955 – Rosa Parks nekter å gi bussetet sitt til en hvit mann

Da ble hun arrestert og dømt til fengsel. Dette var starten på protestene mot raseskillet i USA som utarta seg på 50- og 60-tallet som senere feministen Angela Davis skulle bli en stor del av.

mann verneplikt innføres i Norge

Norge blir det første landet i Europa i moderne tid som innfører verneplikt for gutter og jenter. De jentene som ble innkalt i 1966 var de første som ble innkalt til verneplikt på lik linje som guttene.

2015 – Oslo bystyre går inn for merking av retusjert reklame

Etter mange år med aksjoner der UMRR og RU har prøvd å få retusjerte reklamer ulovlig har merka retusjerte reklame over hele landet gått. Oslo bystyre går inn for å gjøre det samme (bare lovlig).

2016 – Norges første kvinnelige leder for Høyesterett

Vi skulle kanskje trodd at frasen «Norges første» snart var oppbrukt, men den gang ei. Den 19. februar i år ble Norge sin aller første kvinnelige høyesterettsjustitiarius. Hun er etter hoffresolusjonen i 1993 nummer tre i rang i landet.

GIKK INN I SIN TID

Norges første feministhus har åpnet; og Rebell snakker med dama bak.

Tekst: Didrik Sten Ingebrigtsen

Jeg møter Berit Rusten på hennes 66. bursdag, på en kafé i Trondheim, rett ovenfor et tomt butikklokale. Det tomme butikklokalet er fra 1. mars det første feministhuset i Norge dette årtusenet, og det er Rusten som tok initiativet til det. Som vanlig kommer hun med sitt vante sidekick: hunden Isadora. Berit har vært feminist siden lenge før jeg ble født, og i anledning åpningen av feministhuset møter jeg dem for å lære litt om veien som har ført dem hit.

– *Hvordan var det du ble feminist?*

– Jeg har vel egentlig vært det siden jeg var liten. Moren min var aktiv i kvinnebevegelsen, så mye av feminismen kom helt naturlig på meg. Jeg trodde at kvinnekampen var vunnet. En gang moren min drev og fortalte meg om de kampene de hadde vunnet, sa jeg til moren min: «Men nå er det helt annerledes.» Da svarte hun «Er du sikker på det?»

På 60-tallet ble jeg med i Rød Ungdom, eller SUF-ML som det het da, og der drev vi og diskuterte mye. Men det jeg opplevde, var det at vi jentene ikke ble hørt i det hele tatt. Guttene kunne absolutt alt på forhånd, og forsto alt. Eller det trodde de, iallefall. Så vi lagde egne diskusjonsgrupper bare vi jentene, og drev på kjempemasse uten guttene. Og selv da var det bare så vidt vi fikk komme med et pip.

Det var første gangen jeg ikke bare følte at jeg ikke ble tatt på alvor og hørt, men faktisk gjorde noe for å endre det. Uheldigvis ble det ikke siste gangen det ble nødvendig. Kanskje var det da jeg innså at kampen ikke var vunnet. Selv blant de som var helt enige med meg om hvor viktig den politiske feminismen var, var den feministiske praksisen mangelfull.

Så går søttallet, og vi kjemper mot porno, for

selvbestemt abort og daghjem til alle barn, og kvinnebevegelsen er så levende som den kan bli. Men nok en gang slår jeg meg liksom til ro, og tenker at denne gangen har folk skjønnet det. Alle virker enige i at noe må skje. Men så gjør det ikke det, og nok en gang våkner jeg opp igjen. Jeg tror ikke feminist er noe man bare er, det krever konstant påfyll av aktivitet og kamp.

– *Du har ofte brukt kultur som virkemiddel for å fremme feminismen. Hvorfor har det vært så viktig for deg?*

– Den amerikanske feministforskeren Judith Butler forklarer det veldig godt. Hun sier at skal man prate om ytringsfrihet for undertrykte grupper, så må man også snakke om uttrykksfrihet. Det handler om at det ikke holder å få lov til å si de ordene du vil si, men også å få lov til å si dem sånn som du helst vil. I dag skal politikken være så sykt seriøs og saklig, og hver gang man prøver å formidle et budskap uten å bruke et leserinnlegg og et budsjettforslag så blir man anklaget for å ikke ta politikken på alvor. Da er det klart folk blir fremmedgjort fra politikken, og ikke engasjerer seg. Dette med formuttrykk har mye med to språk å gjøre. Med mindre man innser at det er det maskuline språket som har lagt premisser for hva som er "saklig", vil skjevfordelingen når det gjelder ytringer i det offentlige rom, fortsette.

Jeg har brukt kulturen for å gi de som vanligvis ikke blir hørt en måte å ytre seg på. Jeg jobber i ei fri scenekunstgruppe (Panter Tanter Produksjoner) som har gjort masse spennende prosjekter, blant annet jobbet vi med teater sammen med unge sosialklienter på 80-tallet. Vi arrangerte teater med dem, og ga dem på den måten en måte å uttrykke seg på, som de for første gang på lenge følte at de mestret. I løpet av ett år klarte vi å gi dem selvillit, og et språk som gjør at de selv klarer å dra seg opp fra den rollen de har havnet i. Vi har jobbet med innvandrerkvinner og romanifolk, og sett fantastiske

utvikling! Dette er et slikt prosjekt som gjør meg overbevist om at hvis vi hadde vært menn i Oslo, i stedet for kvinner i distriktet, så hadde vi blitt skrevet om i massevis av teaterbøker.

– Nå er du kanskje aller mest aktuell som initiativtager til POPUP Feministhus. Hva er det, egentlig?

– Det er et prosjekt hvor 8. marskomitéen i Trondheim fra 1. - 19. mars gjør et tomt butikklokale om til en levende møteplass for feminister av alle kjønn, men der programmet gir rom for at kvinner setter dagorden. Kunstnere og artister, politikere og samfunnsvitere, innvandrere og asylsøkere: kvinner med masse forskjellige bakgrunner kommer for å dele sine erfaringer med hverandre. Det vi har sett når vi har jobbet med dette, er at hvis du gir rom til noen som ellers ikke får så mye rom, så blomstrer det. Flere av de som står på programmet, inspireres til å skape, yte og ytre seg på nye områder og med nye uttrykk.

Den ene dagen skal en bosnisk scenekunstner fremføre en monolog om egne erfaringer som muslimsk kvinne i møte med det norske demokratiet. Vi arrangørene hadde ei stor samling med alle som skal holde innlegg eller lede kurs på Feministhuset, og i diskusjonene som oppstod der fikk hun et nytt perspektiv på de tingene hun har gått gjennom. Hun har aldri kalt seg feminist før, men når hun deler erfaringer med andre, så ser hun plutselig en feministisk rød tråd.

POPUP Feministhus prøver å skape sånne møter mellom folk hvor man utfordrer hverandre, men på kvinnenes premisser, og på uttrykksformer vi ikke er vant til å forbinde med politikk. Vi er lei av å bare kreve mer plass til kvinner. Nå tar vi saken i egne hender, og viser at det kan gjøres. Så kan vi jo håpe dette kan lede mot et permanent feministhus i Trondheim en gang i fremtiden. Det hadde vært drømmen.

PROSTITUSJON I NORDEN

Tekst: Oksana Godlewski,

May-Len Skilbrei har doktorgrad i sosiologi fra Universitetet i Oslo og har forsket på prostitusjon siden midten av 90-tallet. Rebell har stilt henne noen spørsmål om prostitusjon i Norden.

Har prostitusjonen i Norden økt de siste årene?

– Det er veldig vanskelig å si. Markedet for prostitusjon opererer skjult. Spesielt med tanke på sosiale medier og internett er det helt umulig å si om markedet øker. Desto mer innsats politiet og regjeringen legger inn i prostitusjonsspørsmålene, jo mer informasjon kan vi få.

Hvilke etniske grupper blir mest utsatt for prostitusjon?

– Basert på det som har kommet fram, er det nigerianske og rumenske kvinner. Det er fortsatt veldig mange som ikke får hjelp. Det finnes ingen dokumentasjon om norske prostituerte, men det betyr ikke at de ikke finnes. Det handler for det meste om at politiet prioriterer utenlandske prostituerte framfor norske. Det har ikke kommet dokumentasjon om syriske prostituerte ennå, men det kan være et spørsmål om tid. Hva som skjer videre er vanskelig å forutsi, men med tanke på flyktningssituasjonen er det ikke umulig at det blir flere prostituerte med forskjellig etnisk bakgrunn.

Tror du at måten Europa håndter flyktningssituasjonen i dag vil bidra til mer prostitusjon?

– Menneskehandel er et resultat av stengte grenser. Når det blir vanskeligere å komme seg gjennom Europa, vil flyktningene være avhengige av tips og nettverk. Da er det veldig lett for organisatorer i menneskehandel å utnytte dem. Strengere asylpolitikk fører til usikkerhet for flyktningene, og gir makt til personer med kjiipe motiver. Dette gir igjen dårlig oversikt over hva som faktisk skjer i Europa. Politikken må ta hensyn til hva konsekvensene for flyktningene kan bli.

JOBBE LITT MINDRE OG TJENE LITT MER

Det største forbundet i LO, Fagforbundet, har gått inn for å innføre 6-timers normalarbeidsdag. De er enig med Rødt og RU i at vi må sette livskvalitet og klima foran profitt.

I Rød Ungdom og Rødt kan 6-timersdagen virke som en evig kampsak, men nå har ting begynt å bevege på seg. På Trondheimskonferansen ble det vedtatt at 6-timersdagen bør innføres gradvis fra 2020-2022, noe Fagforbundet, som organiserer nesten 350 000 offentlige ansatte, stiller seg bak.

– Vi mener at åttetimersdagen er for lang for yrker som gir ulike slitasjeskader. Vi tror også at 6-timersdag vil gi flere 100% faste jobber, sier Christina Beck Jørgensen, Leder i Fagforbundet Ung.

Kommer kvinner til gode

Det er snart hundre år siden 8-timersdagen ble innført, og da så arbeidslivet ganske annerledes ut. Mye har endret seg siden 1919, blant annet har kvinner kommet ut i arbeidslivet, selv om mange fortsatt jobber ufrivillig deltid.

– Da åtte timers arbeidsdag ble innført var dette i all hovedsak var tilpasset menn. Kvinner hadde, og har størst arbeidsbyrde i hjemmet og forble dobbeltarbeidende. Selv med den halvtimes reduksjonen i arbeidstid som kom i 1987, ser vi dette fremdeles at kvinner jobber mest ufrivillig deltid og har høyest sykefravær, skriver tidligere nestleder i Rødt Marielle Leraand, på Rødts hjemmesider.

Selv om kjønnsperspektivet er tydelig, er det ikke bare kvinnene som vil være tjent med denne ordningen.

– Vi tror 6 timersdagen vil være fornuftig både for kvinner og menn, og at det vil være fornuftig å få mer fritid. 6-timersdagen vil også gjøre at flere vil kunne stå i arbeid, og lengre i arbeid, sier Jørgensen i Fagforbundet.

Dette vil altså være positivt for mødre, folk i fysisk tunge

Tekst: Nora Warholm Essahli

yrker, de som sliter, og lette presset for mange.

– Redusert sykefravær, økt effektivitet og bedre familieliv kan bli resultatet dersom 6-timersdagen innføres, fortsetter hun.

Miljøperspektiv

Ifølge forkjemperne for 6-timersdagen, er det ikke bare arbeidstakerne som vil nyte godt av redusert arbeidsliv. Det er også bra for miljøet.

– Å redde verden miljøproblemer starter vi med lokalt i Norge, og da er en stor offentlig sektor og forsøk med 6 timers dagen et steg i riktig retning, sier Jørgensen.

Dette er også et av Rødt og Rød Ungdoms hovedargument for forslaget, men det møter også motstand. Ikke bare fra NHO og høyresida, men også fra andre forbund i LO. Jørn Eggum, leder i Fellesforbundet, sier til LO at industrien ikke har råd til 6-timersdag.

Skal ikke innføres over natta

Tross all motstand fra næringslivet og innad i fagbevegelsen er Jørgensen og Fagforbundet ung optimistiske.

– Det er så mange gode argumenter for å innføre 6-timersdag, at vi har innledet et arbeid som gjør at vi kan løfte det inn i hovedoppkjørene de neste årene, sier hun.

Endringen må skje gradvis, tror Jørgensen. – Vi må ta det over lengre tid. Vi kan jo starte med 30 minutter, så når vi målet til slutt, sier hun.

LEKSEFRITT?

Hvorfor er lekser et problem og hvordan ville skolen sett ut uten lekser?

Tekst: Brage Aronsen

**Mira Sofie Stokke,
elev ved Oslo Katedralskole**

- Lekser gjør at karakterer går i arv og viser og styrker de sosiale forskjellene. Dessuten stjeler lekser viktig fritid.
- Uten lekser ville skolegangen vært mer engasjerende for elevene, fordi færre elever ville blitt hengende bakpå.

**Anders Evenstuen,
forelder**

- Lekser reproducerer forskjells-Norge, rett og slett fordi det er forskjell på hvilken faglig ballast foreldrene har. Dermed forsterker lekser forskjellene og disse går i arv. Da er det bedre at vi satser på økt lærertetthet og at disse får tiden og tilliten til å gjøre jobben sin.
- Eldstesønnen min har fått med seg ungdomsrådet i kommunen på at de vil jobbe for leksefri skole, men de er ikke i mål med jobben enda.

**Gunnar Aarstein,
rektor ved Digermulen skole**

- Lekser i grunnskolen skaper skoletapere og elever som dropper ut av videregående. De som ikke får til leksekjøret, ofte fordi de har foreldre som ikke kan hjelpe dem eller lage strukturer for leksearbeid, gir opp skolen. De hemmer i tillegg utviklinga i resten av klassen.
- Leksefri har gitt oss mer motiverte elever, bedre relasjoner mellom barn og foreldre og mellom barn og lærere, samt bedre skolerresultater og større grad av gjennomført videregående skole for våre elever.

**Ingrid Amundsen,
lærer ved Ellingsrud skole**

- Forskning, og min egen erfaring, viser at lekser har liten eller ingen effekt på elevens læring. De er også med på å forsterke de sosiale forskjellene i samfunnet.
- Leksefri ville gitt økt motivasjon hos elevene og større læringsutbytte. Noen ting må repeteres og øves på, for eksempel gjennom obligatorisk, veiledet etterarbeid, såkalt leksehjelp.

DROP-OUT GARANTI FRA REGJERINGA?

Samtidig som tusenvis av elever begynner på videregående til høsten, trer også nye fraværsregler i kraft. Har du 10 % fravær i et fag? Ja, da får du ikke vurdering i faget. Forslaget fra regjeringa skal visstnok motivere elever som har mye fravær til å være mer på skolen.

Linn-Elise Øhn Mehlen
er leder i Rød Ungdom

Foto
Anne Valeur

Bakgrunnen for forslaget er at fraværet de siste årene har blitt høyere. Derfor innfører nå den mørkeblå regjeringa, med kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen i spissen, nye regler. Problemet er bare at det virker som Isaksen og regjeringa ikke har noen innsikt i hva som gjør at en elev har høyt fravær. Det virker som Isaksen er mer opptatt av å være den strengeste gutten i klassen, framfor å faktisk få ned fraværet på skolen.

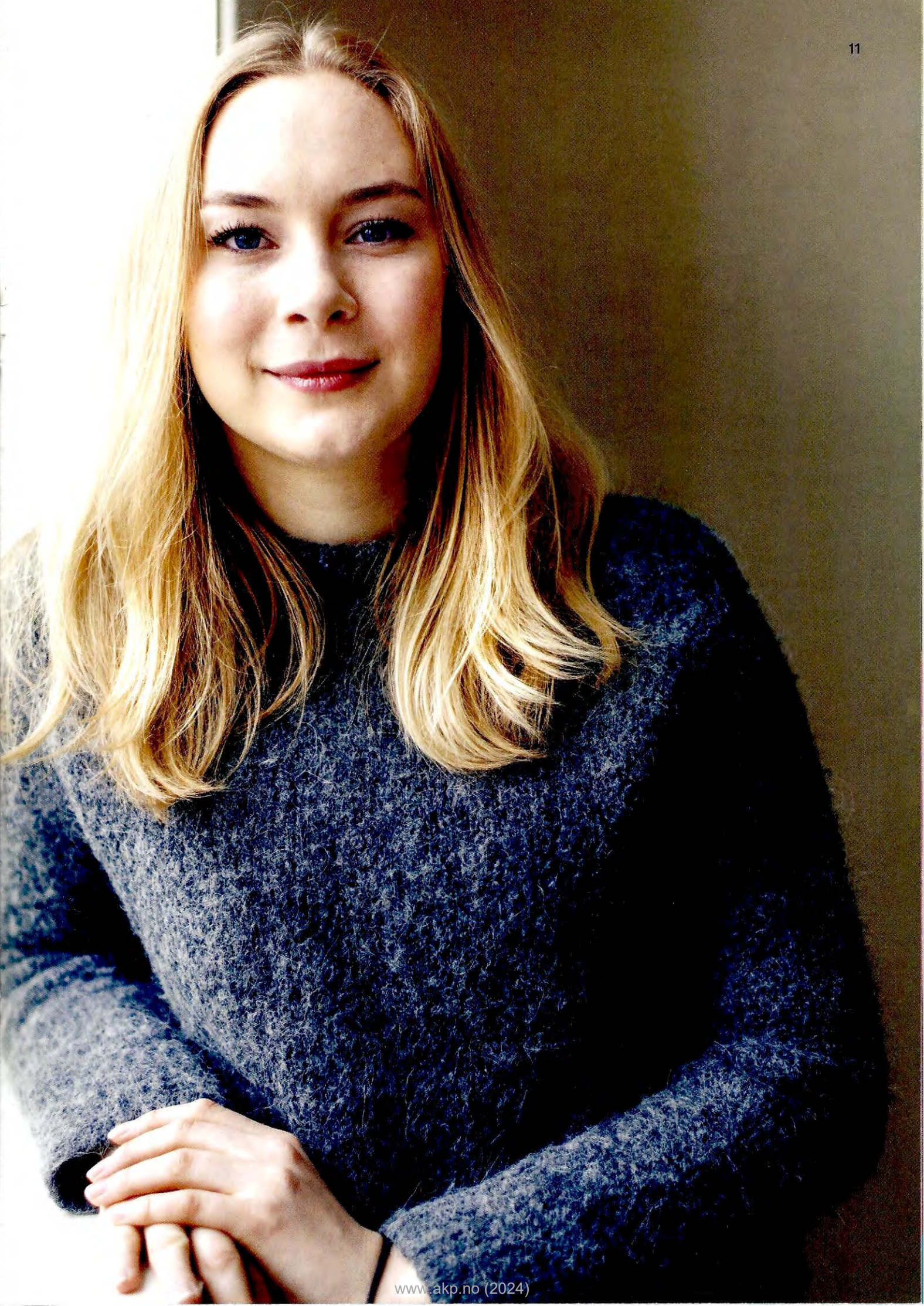
Før regjeringa innfører dette fraværstaket, har de ikke satt i gang noen andre tiltak for å få ned fraværet. Og nå må altså lærere over hele Norge slavisk følge de nye reglene. Det finnes ikke noe rom for skjønn, det finnes ikke noe rom for tolkning og det finnes ikke rom for vurdering fra den enkelte lærer sin side.

Det finnes en stor sammenheng mellom høyt fravær og at man faller fra i den videregående skolen, regjeringa håper at å begrense fraværet i skolen også vil redusere frafallet. Problemet er bare at fraværstaket kommer til å fungere mot sin hensikt. Hvis du allerede første halvår på videregående visste at du kom til å få «ikke vurdert» i et fag, ville du fortsatt å møte opp? Eller ville du kanskje gått på skolen mindre, eller til og med droppet ut helt? Mange elever, spesielt de som sliter med motivasjonen, kommer nok til å velge det siste.

Med de nye reglene innfører man også en mentalitet i skolen om at alt ikke-godkjent fravær er skulk, men i virkeligheten finnes det mange gode grunner til fravær, også fravær som ikke blir godkjent. Blant grunner som gir deg fravær finner vi tannlegetimer, legetimer, sykdom (selv om du har legeerklæring er det bare fravær fra og med fjerde dag som kan strykes fra vitnemålet), og kanskje det som er mest paradoksalt: en time hos barne- og ungdomspsykiatrien. Når man vet at mellom hver fjerde og femte elev som dropper ut av skolen gjør det på grunn av psykiske problemer, er det virkelighetsfjernt at en time hos psykolog vil gi deg fravær, når det nettopp er en slik time som kan få deg i stand til å gjennomføre videregående.

Men heldigvis er det ikke for seint å sørge for at disse reglene aldri blir innført. Og motstanden mot reglene er stor. Elevorganisasjonen med over 200 000 elever som medlem er mot de nye fraværsreglene. Den beste skolen styres ikke av den mørkeblå regjeringa, men på læreres og elevenes egne erfaringer. Kidsa har selvsagt alltid rett. Derfor sier Rød Ungdom nei til nye fraværsregler!

“
**Kidsa har selvsagt
alltid rett. Derfor
sier Rød Ungdom
nei til nye fraværs-
regler**

KUUK PÅ E PREMISSE

I 2015 fikk KUUK nok av russelåter som var skrevet av gutter, og som handla om dårlig seksuell behandling av jenter. For å vise at det var mulig skrev de sin egen russelåt med samme type språk, men med et innhold som var snudd på hodet.

De var jenter som snakka gutter på en seksuell måte. KUUK er Ragna Solbergnes og Mira Berggrav Refsum, og er kjent for harde tekster, å bryte med kjønnsroller og å spille live-shows kun kledd i badedrakter med amerikanske flagg på. Rebell møtte dem for en prat om feminisme, kropp og å ikke være hot.

Tekst:

Anja Ariel Tornes Brekke

Foto

Anne Valeur

ANJA: *Hva var motivasjonen bak å starte KUUK?*

RAGNA: Vi startet aldri KUUK med en feministisk agenda, men vi skjønner jo at det vi gjør er feministisk relevant. Det blir politisk i praksis, selv om det ikke var tiltenkt originalt.

MIRA: Vi startet et band for å lage musikk og ha det gøy, og litt fordi vi tenkte: «nå er det faen meg på tide med noen jenter som rapper om puling.» Det blir feil for meg å si at det er feministisk, vi er jo bare oss selv. Det er reaksjonene på oss som gjør at det blir feministisk. Det er ikke det at vi ikke har lyst til å kalle oss feminister, for det er vi jo, men det er ingen feministisk agenda, sånn som med de russelåtene er det jo bare den greie vi har lyst til å snakke om fordi vi synes vi kan ha morsomme innspill på det.

ANJA: *Men er det ikke litt det som også gjør KUUK feministisk? Hvis alt kvinner i musikk-Norge gjorde var «feministisk» hadde det kanskje ikke vært så feministisk. Det skal jo være helt naturlig å ta plass i musikk-Norge uten å bli kalt kvinnelig-rapper og feminist-rap.*

MIRA: Det blir jo nesten en feministisk sak å ikke bli stempla som feminist-band. Det å bli stempla som «feministband» er kanskje egentlig litt antifeministisk. Vi spiller jo også bare musikk fordi vi vil og synes det er gøy, trenger det alltid å være så mye mer?

ANJA: *Det er jo ganske mange kvinnelige artister, spesielt i USA, som spiller på sex på en annen måte enn før. Du har for eksempel Nicki Minaj, Miley Cyrus og Iggy Azalea som rister på rompa og er mye «drøyere» seksuelt enn før. Det er det jo flere som har reagert på, også folk fra kvinnebevegelsen.*

MIRA: Jeg tenker at den måten folk bruker ordet objektivisert på fort blir feil. Det er ikke nødvendigvis sånn at kvinner blir objektivisert med en gang de viser kropp. Hvis du putter en naken dame oppå en bil for å selge den er det objektivisering, men når Nicki Minaj velger å riste på rompa er det ikke objektivisering.

RAGNA: Ingen sa at Led Zeppelin ble objektivisert da de gikk med så stramme bukser at alle så alt. Ingen mener det er kontroversielt.

MIRA: Problemet med å vise mye kropp eller rompe, er jo at men får pes for å ikke være et godt forbilde og det er jo også innmari lite feministisk. Det at kvinner hele veien skal være gode feministiske forbilder er helt ekstremt begrensende når man skal være artist.

ANJA: *Har dere fått mye pes for det? Det å vise mye kropp og være «dårlige» forbilder?*

GNE

RAGNA: Nei, vi får ikke mye av det.

MIRA: Vi er for stygge, eller vi er ikke stygge, men måten vi gjør det på er stygt.

RAGNA: Vi har aldri sett hot ut på den Hollywood-sexy-måten.

MIRA: Så lenge vi ikke ser hot ut, er det liksom greit å spille på sex. Det er i øyeblikket vi kanskje risikerer å tilfredsstille et mannlige blikk at vi går i mot feminismen, og det er jo bullshit.

RAGNA: Man kan liksom ligge i senga på silkelaken, så lange man lager en stygg grimase så blir man ikke sett på som hot.

ANJA: *Jeg tenker at det handler om å være sexy på sine egne premisser. At så lenge du har eierskap til din egen seksualitet så blir man ikke objektivisert, og da forblir det seksuell frigjøring og ikke seksuell undertrykking.*

ANJA: *Men - mange har vært litt kritiske til dere fordi dere snakker om sex på samme måte som gutter gjør det, og at det kanskje ikke bidrar til noen feministisk utvikling om vi bare hermer etter gutta?*

RAGNA: Men så blir jo det litt idiotisk å si: «som gutter gjør det».

da er vi jo tilbake til det at vi sammenligner oss med menn. Det er jo selvmotsigende med alt feminisme skal stå for. Da driver vi jo og bruker det mannlige kjønn som guideline, eller mal, for hvordan vi skal være eller ikke skal være. Da er poenget helt borte. Poenget er jo at alle bare er mennesker, uansett hvordan de går kledd eller hva de liker og ikke liker.

ANJA: *Til slutt: Har dere noen feministiske hjertesaker som er viktig for dere?*

MIRA: I Norge så handler det mye om måten man snakker om ting på og forholder seg til ting på. Det viktigste i Norge nå er å lære seg å prate om kjønn på en bra måte. Vi har kommet veldig langt med veldig mange ting, men så er det en gigantisk kommunikasjonsvikt.

MIRA: Også tror jeg guttene må bli tatt mye mer inn i varmen. Det er ikke sånn at kropspress er et jenteproblem lenger. Voldtekt er noe som i størst grad rammer jenter, men det er helt forferdelig med mørketall når det kommer til menn som opplever overgrep også. Vi må viske litt ut grensene mellom kjønnene. Da føler jeg det blir lettere for damer å være damer også

RAGNA: Alle må bli venner og alle må snakke sammen. Også må vi slutte å alltid sammenlignes opp mot menn.

KVINNENE I ROJAVA

De kurdiske kvinnene er både soldater og aktivister. Kurderne kan ikke frigjøre seg uten at kvinnene frigjøres, er mantraet.

Når det den siste tida har blitt snakket om kvinnene i Rojava, har det ofte vært snakket om YPJ (Yekîneyên Parastina Jin, Kvinnenes forsvarsenheter) eller kvinnegeriljaen, som de ofte kalles.

YPJ er en styrke som består av kvinner som har meldt seg frivillige til å delta i kampen mot IS. De kjemper hovedsakelig i området Rojava, nord i Syria. YPJ ble grunnlagt i 2012 for å beskytte befolkningen i Rojava og har, som flere andre styrker, sin bakgrunn fra den kurdiske frigjøringsbevegelsen. Hvor mange kvinner som i dag er med i YPJ er vanskelig å vite, men ulike kilder tyder på at tallet er mellom 7000 og 10 000.

Kvinnekamp på kurdisk

Generelt har kvinner stått sterkt i store deler av den kurdiske bevegelsen. Kurdiske partier i Tyrkia har lenge hatt fokus på kvinners rettigheter, de har blant annet hatt egne kvinneorganisasjoner nåde i moder- og ungdomspartier.

PKK, som kanskje kan regnes som starten på den nyere kurdiske bevegelsen, hadde sitt utspring i marxistiske tradisjoner, og kvinnekamp kom tidlig inn i bevegelsen. Ocalan, som regnes som lederen for PKK, har uttalt at «vår revolusjon er en kvinnerevolusjon».

Selv med en feministisk bakgrunn og lang tradisjon for kvinnekamp møter YPJ på fordommer og kjønnsroller. Noen ganger hos sine egne, men også fra media. Vestlige medier har blitt kritisert for å framstille kvinnene i YPJ som «badass 'amazones'». Også tyrkiske og iranske medier blir kritisert, men her for å fokusere

Tekst

Gyro Fjordheim Fjermedal

Illustrasjon

Ole Mjelstad

på andre kjønnsstereotyper, kvinnene omtales som familieha-tende eller de framstilles som sex-leketøy for de mannlige kjemperne. Denne fokuseringa på kvinnene som objekter reduserer den innsatsen de gjør og overser den lange tradisjonen som finnes for kvinnekamp i regionen.

Kvotering som fungerer

Men det er mer ved kvinnekampen i Rojava. Selvstyremyndighetene i Rojava som har forsøkt å skape orden og beskyttelse i en svært utfordrende periode er et godt eksempel på hvilke resultater kvinnekampen har fått. Selvstyremyndighetene har her vedtatt at det i alle ledd av myndighetene skal være minst 40% av hvert kjønn. Noe av grunnen til at kvinnenes rettigheter står sterkt også hos myndighetene kan være at kvinnebevegelsene har vært viktige i oppbyggingen av selvstyremyndighetene. Men en kanskje mer grunnleggende årsak er nok at feminisme som ideologi har stått sterkt i regionen og i den kurdiske bevegelsen.

Prioriteringa av kvinnekamp gjør at det blir mer plass til kvinner, både i militæret som eksemplifisert av YPJ, og i myndighetene som vi ser hos selvstyremyndighetene i Rojava. Kvinnene i kvinnebevegelsene og i YPJ kjemper en felles kamp for feminismen og likhet, og for selvstendighet som kurdere.

- FØKK OFF, FJORDENE VÅRE FÅR DERE ALDRI!

Tekst: Runa Fjellan

Foto: Anne Val

Tvillingene Joanne og Kristine Sørheim er bare 19 år, men har allerede fått til sammen 20 000 i bot og havnet på glattcelle på Vestlandet. Hvorfor? De nekter å gi opp kampen for Førdefjorden.

Flere tusen mennesker har sagt seg villig til å demonstrere for Førdefjorden. Det kommer stadig nye demonstranter til, og kampviljen er stor. To av demonstrantene er aktive i Rød Ungdom og Natur og Ungdom på Hamar, og har fått både bot og opphold i glattcelle som takk for sitt engasjement.

– Hva er det egentlig som skjer i Førdefjorden nå? Hva er Engebøfjellet? Vevring? Hvem er det som vil hva?

– Kort fortalt: Regjeringa har gitt Nordic Mining tillatelse til å utvinne mineralet rutil fra Engebøfjellet i Vevring i Naustdal kommune, Sogn og Fjordane. Samtidig har de tillatt at 250 millioner tonn med gruveslam – kjemikalier og småpartikler – blir dumpet rett i Førdefjorden: en nasjonal laksefjord, en av Vestlandets reneste fjorder, og et sykt viktig leveområde for rødlista fiskearter. Regjeringa og gruveselskapene kaller det «sjødeponi»; deponier er avgrensede, midlertidige lagre. Jeg kan ikke se for meg at Erna Solberg eller Ivar Fossum har planer om å hente slammet opp igjen, og det er heller ingen garanti for at det blir liggende rolig der man dumper det, upåvirket av strømninger. Fjorden er viktig for fisken, men den er også viktig for alle folkene som lever av og rundt den, sier de to.

– Nordic Mining har begynt prøveboringen i Engebøfjellet nå i februar, og derfor kommer folk fra hele landet for å aksjonere sivilt ulydig mot prosjektet. Vi lenker oss fast til maskinene og stopper arbeidet, fordi vi mener at det er helt sjukt å gamble med naturressursene våre på denne måten.

– Hvorfor er det så dumt å dumpe gruveavfall i fjorden?

– Det er bare fire andre land i hele verden som dumper gruveavfallet i vannet, og Norge er det eneste landet som åpner opp for nye «deponier», og det er en grunn til det; avfallet kommer antagelig til å legge Førdefjorden død i

minst femti år. Vi har sett konsekvensene av gruedumping før, og de enorme massene det er snakk om i dette tilfellet kommer til å ødelegge en utrolig viktig naturressurs. De som bor rundt Førdefjorden syns ikke bare den er «nice å se på»; de lever av den, og fjorden skaper arbeidsplasser som aldri vil kunne erstattes – og i hvert fall ikke av et gruveselskap som sannsynligvis ikke vil bruke lokal arbeidskraft. Dumping av gruveavfallet i fjorden vil ikke bare være et overgrep mot naturen og fisken, men også et overgrep mot et helt lokalsamfunn.

– Å lenke seg fast til boremaskinene, sånn som dere har gjort nå i februar, er jo ulovlig. Alle aksjonistene har blitt saksøkt av Nordic Mining. Hvorfor er det riktig å gjøre det likevel?

– Nei, det er jo fordi det å ha vært på glattcelle er en så sykt bra ice-breaker på fest. Kødda. Vi lenker oss fordi vi er moralsk overbeviste at dette vedtaket er miljøkriminalitet, og et lovbrudd og svik mot lokalbefolkningen og våre evigvarende naturressurser som langt overgår loven vi bryter ved å stoppe det. Vi er villige til å bryte loven fordi storkapitalens jag etter kortvarig økonomisk profitt aldri skal gå foran hensynet til natur og mennesker!

– Hva kan de som leser dette bladet gjøre hvis de vil være med på å stoppe Nordic Mining?

– Ikke alle trenger å lenke seg – selv om det er sykt fett om man vil det – det aller, aller viktigste er å skape blest rundt det; vi trenger en folkelig mobilisering og masse mediedekning for å vinne denne kampen. Det går også an å gi aksjonistene økonomisk støtte på nu.no/fjordsaken. Til slutt vil vi bare oppfordre alle til å reise til Vevring og hilse på de sjukt tøffe, snille og modige folkene som bor i den fantastiske bygda. Og kanskje bade litt i Førdefjorden.

– Hva er deres hilsen til Nordic Mining?

– Noe mer konstruktivt enn «føkk off»? Da må det kanskje bli «Føkk off, fjordene våre får dere aldri!».

JEG ER MEDMENNESKESMUGLER

Jeg valgte å smugle en syrisk mann til Sverige. I øyeblikket var det ikke de store overveielser om hvilke konsekvenser det kunne få for meg.

Hans skjebne lå i mine og andres hender, en skjebne som enten kunne bety en usikkerhet på dansk grunn etter flere måneders flukt som også hadde inkludert tortur, eller å komme over sundet og i rettslig sikkerhet, og å bli gjenforent med sin fetter.

Da jeg sa ja til å seile over sundet og hjalp ham til båten, tenkte jeg ikke på de rettslige konsekvenser, og ikke på politiske motiver, det var bare én tanke, og det var at han skulle over til sin familie og i sikkerhet.

Da vi var kommet ut av havnen og turen gikk mot Malmø kunne jeg selvfølgelig ikke lengre unngå tankene om hvorfor jeg gjorde som jeg gjorde, og hva det ville bety for meg. Jeg kom frem til disse politiske problemstillinger som denne sivile ulydighetsaksjonen ville kunne sette på den politiske dagsordenen:

1. Når den danske stat og resten av den vestlige verden ikke kan ta ansvar for kriger vi er med på å starte, så er det oss som mennesker som må vise vår karakter og gjøre det vi mener er nødvendig.
2. De europeiske landene har gjennom mange år forsømt sitt ansvar og latt Sør-Europa stå alene med mange tusen flyktninger, jvf. Dublinforordningen (første land en asylsøker befinner seg i, skal behandle asylsaken).
3. Siden EU gjør det umulig for flyktninger å reise lovlig

Tekst

Calle fra SUF

inn i Europa, blir vi som sivile borgere nødt til å hjelpe flyktningene så det ikke blir skapt et marked for reell menneskesmugling, da dette ville gjøre det farligere å være flyktning.

Når man snakker om de rettslige konsekvenser ved sivil ulydighet, skal man huske på hva man vil få ut av sin aksjon. Hvis det er å skape medieoppmerksomhet om temaet, skal man sørge for at så få som mulig uttaler seg til pressen, for det er kun to måter man kan bli rettsforfulgt: hvis man blir tatt i gjerningen, eller at politiet ser ens ansikt i aviser eller på TV og man dermed fanger deres interesse.

Utover at man skal tenke gjennom hva målet med aksjonen er, så er det tre gode tommelfingerregler:

1. Sikker kommunikasjon, man vet aldri hvem som lytter. iPhone-brukere kan bruke krypteringsappen Signal for meldinger, og Android-brukere kan bruke Redphone. Man kan selvfølgelig også gå skrittet videre til det «mørke» internettet og bruke Tor.
2. Sørg for å gi skikkelig informasjon til alle som skal delta innen aksjonen føres ut i livet, så det ikke er noen som havner i en situasjon som de ikke visste at de kunne ende i.
3. Finn en god advokat!

“
Da jeg sa ja til å seile over sundet og hjalp ham til båten, tenkte jeg ikke på de rettslige konsekvenser.

ANNMELDELSE:

JESSICA JONES

De siste par årene har Netflix lansert flere egne TV-serier. Mange av disse seriene har blitt kritikerrost og opplevd stor popularitet, særlig blant unge. Serier som «Orange is the New Black» er ett eksempel på en slik serie. Spesielt for denne serien er at kvinner i mye større grad enn andre TV-serier er hovedpersonene, og at man blir presentert et bredere spekter av kvinner. «Jessica Jones» (2015) er et annet eksempel på en slik serie.

I likhet med «Orange is the New Black», så er det kvinner som er hovedpersoner og som driver historien fremover også i «Jessica Jones». Dessverre er dette, selv i 2016, fortsatt sjeldent og en god grunn til å sjekke ut serien. Likevel er det flere aspekter ved «Jessica Jones» som er interessante å se på i et kjønns-perspektiv.

Men først, hva handler «Jessica Jones» egentlig om? Hovedpersonen er Jessica (Krysten Ritter), en privatdetektiv med superkrefter. Hun er supersterk og kan hoppe så høyt at hun nesten flyr (eller kontrollert falling, som hun selv sier). Det blir tidlig etablert i serien at hun har blitt utsatt for tankekontrollering og overgrep av superskurken Kilgrave (David Tennant), men klarte å slippe unna. Hun oppdager at Kilgrave ikke var død, slik hun først trodde, og at han nå er ute etter å ta kontroll over henne igjen. Sammen med medhjelpere, som bestevenninnen Trish (Rachael Taylor), tar hun etter hvert opp kampen for å stoppe Kilgrave.

Noe av det som gjør serien interessant er måten den tar opp temaer som voldtekt, overgrep og vold i nære relasjoner. Jessica har blitt voldtatt av Kilgrave, men selv om hun opplever traumer etter dette så blir hun ikke et passivt offer som trenger å reddes. Hun er en «survivor», som ikke bare tar ansvar for seg selv, men også ser på det som sin jobb å redde andre. Trish er også et offer for vold i nære relasjoner, som nekter å la dette kneble henne. Disse forferdelige hendelsene bærer de begge på, men de lar ikke fortiden stanse dem og hindre dem fra å være de heltene de er.

Voldtekt er ikke et uvanlig syn på TV-skjermen. Mange TV-serier tar opp voldtektsproblematikk, men dessverre er dette ofte ikke

helt uproblematisk. Voldtekt blir ofte brukt som et virkemiddel for å skape sjokk hos seerne, og det blir altfor ofte sett fra mannens synsvinkel. I «Jessica Jones» får vi ikke se sjokkerende voldtektsscener, men i stedet hvordan Jessica bearbeider det som har skjedd. De eneste sex-scenene vi får se er positive. Seerne trenger ikke å se voldtekten for å tro på Jessica sin side av saken, det er åpenbart at hun snakker sant. Dette er en viktig kommentar til den politiske debatten rundt seksuelle overgrep i dag, der kvinner ofte blir mistrodd.

Kilgrave på sin side forstår ikke at han har gjort noe galt. Til tross for at han er fullt klar over hans egne evner til å kontrollere tanker, påstår han stadig at han ikke har tvunget Jessica til å gjøre noe som helst galt i «forholdet deres». Når hun konfronterer ham, stiller han seg uforstående til anklagene: «Jeg tok deg med på et femstjerners hotell. Jeg kjøpte fine ting til deg.» Slike unnskyldninger er ikke uvanlig at kommer fra overgripere. Mange menn føler de har et grunnleggende krav på sex, og dette problematiseres i serien. I likhet med «vanlige» voldtektsmenn søker Kilgrave på ingen måte samtykke, men tar seg til rette fordi han mener han har rett til det.

Selv om Kilgrades evne er å kontrollere tanker, betyr ikke dette at ofrene blir til tankeløse zombier. Tankene og følelsene deres er der fremdeles, men de klarer ikke å motstå ordene de får. På mange måter er dette det verste. Jessica husker alt hun gjorde mens hun var under Kilgrades kontroll. For mange voldtekts-ofre er denne følelsen noe man kanskje kan kjenne seg igjen i. Følelsen av å være maktesløs og vite nøyaktig hva som skjer, uten å kunne gjøre noe for å stoppe det.

«Jessica Jones» er en serie som tar opp dystre og vanskelige temaer. Likevel er serien inspirerende og positiv på sin egne særegne måte. Serien er også klart feministisk. Til tross for at Jessica Jones står opp mot en tilnærmet uovervinnelig superskurk, så gir hun ikke opp. De kvinnelige karakterene i serien er også sterke og flerdimensjonale, og har både styrker og svakheter. De er dynamiske og avgjørende for å bringe historien videre, ingen av dem står på sidelinjen. Serier som dette håper vi å se mer av fremover!

GIFTIGE MANNSIDEAL – TIL SKADE FOR ALLE KJØNN

Tekst: Vette Mikkelsen, Bergen Rød Ungdom

Vi prater ofte om ideala i samfunnet. Ideal som handler om alt frå utsjånad til oppførsle. Som feminist er eg ikkje i tvil om at det er kvinner som er under mest press frå desse ideala. Likevel finst det ideal som i høgste grad har innverknad på menn. Det er nokre ideal som går på utsjånad, og dei er skadelege nok i seg sjølv. Men desse er i varierende grad like på dei utsjånadsideala kvinner vert møtte med – til dømes å vere tynn, eller veltrent eller baa delar.

Eg vil difor fokusere på dei særskilte mannsideala når det kjem til oppførsle og kjensler og liknande. Det klassiske gentleman-sidealet, om du vil. Ein mann som ikkje gret, som held døra open for kvinner, spanderer middag på kvinner, og så vidare. Det er eit ideal dei fleste av oss er kjende med. Eit ideal som er skadeleg både for menn og kvinner. Skadeleg for menn, på den måten at dei vert lærte opp til ikkje å vise kjensler – eit av få områder ein kan påstå at kvinner har meir fridom enn menn. Skadeleg for kvinner, på den måten at dei vert umyndiggjorte, og framstilt som skjøre vesen som treng ein sterk mann til å passe på seg.

På ein generell basis kan ein seie at slike ideal, både når det kjem til utsjånad og oppførsle, er ei begrensing for fridomen til alle kjønn. Det er difor i alle sin interesse å kjempe mot begrensande normer og ideal i samfunnet.

ANBEFALER

MUSIKK

Aslak Heika Hætta Bjørn er vokalist i hardcorebandet Ondt blod og medlem av miljøutvalget i Rødt

Kool thing

Goo (1990)

Sonic Youth

Verdens kooleste låt av verdens kooleste band. Også med en liten cameo av Chuck D fra Public Enemy, aka. amerikansk hip hops svar på Hank og Mari. «Fear of a female planet».

True trans soul rebel

Transgender Dysphoria Blues (2014)

Against Me!

Against Me! har siden 1997 levert førsteklasses punkrock. I 2012 skiftet vokalisten tidligere kjent som Tom Gabel kjønnsorgan og navn til Laura Jane Grace. I 2014 kom toppskiva «Transgender Dysphoria Blues»; en skive om universelle temaer som lengsel, angst og... å være trans. Feminisme handler ikke bare om likelønn og hvorvidt liberale studenter skal suge ti pikker om dagen. Slutt å vær så jævlig CIS.

Who run the world

4 (2011)

Beyoncé

Hvem jobber mest ufrivillig deltid? Girls!
Hvem tjener i snitt 80% av det menn tjener? Girls!
Who run the world? Men. The struggle is real!

FILM

Ida Madsen Hestman er journalist og skriver blant annet for Rana blad, Klassekampen og Natt & Dag.

MULAN (1998)

Regi: Tony Bancroft og Barry Cook

For å redde den gamle faren sin fra å dø i hæren når det bryter ut krig i det gamle Kina, tar Mulan hans plass ved å kle seg ut som mann - og ender med å bli Kinas største helt. Herlig Disneyfilm som får deg til å synge på «I'll make a man out of you» i evig tid.

DIRTY DANCING (1987)

Regi: Emile Ardolino

Babe trosser sin prektige familie og driter i de konservative snobbene rundt seg, når hun velger å bli med Patrick Swayze for å danse etter at dama hans må abortere og blir fordømt. Klassikeren med den uddødelige låta «Time of my life» handler om langt mer enn «hun møter han». Dette handler om strenge og usolidariske strukturer som krenker kvinners seksualitet, og kleskodeks i et konservativt overklasse miljø på 80-tallet. Dette mønsteret bryter Babe med. Samtidig minner «Dirty Dancing» oss på hvor stigmatiserende det var å ta abort før, og hvordan det fremdeles kan være mange steder i verden.

ERIN BROCKOVICH (2000)

Regi: Steve Soderbergh

Dropp alt av skadelig rom-com-ræl fra 90/00-tallet som Notting Hill og Pretty Woman. Skal du se en god Julia Roberts-film, er det filmen om alenemora Erin Brockovich du skal velge. Den er basert på historien om den amerikanske advokatsekretæren som til tross for manglende formell juridisk utdannelse, var sentral i etterforskningen og den påfølgende rettsaken mot storkonsernet Pacific Gas and Electric Company (PG&E) i 1993. Erin er ingen hvem som helst, og filmen gjør et poeng ut av hennes klasse og klesstil, som møter noe motbør og fordommer. Men Erin har det i kjeften:

Ed: I assumed you were off having fun.
Erin: Oh. And why the hell would you assume that?
Ed: I don't know. Maybe you look like someone who has a lot of fun.
Erin: Oh. So, by that standard, I assume you never get laid.

BOK

Eline Lund Fjæren debuterte som 19-åring med romanen «Ung jente, voksen mann», som hun ble tildelt Norlis debutantpris og Osloprisen for. I 2015 ga hun ut sin andre roman, «Klokken og sengen».

Lena Andersson - «Rettsstridig forføyning»

«Rettsstridig forføyning er en av de mest intelligente og velskrevne bøkene jeg har lest om ulykkelig forelskelse, kanskje spesielt fordi den rommer en så presis beskrivelse av den såkalte «kulturmannen».

Virginia Woolf - «Et eget rom»

«Et eget rom» er obligatorisk lesning for unge feminister, og særlig for dem med kunstneriske ambisjoner. Boka handler om viktigheten av å ha et eget rom, både mentalt og fysisk, for å kunne skape noe.

Vigdis Hjorth - «Fryd og fare»

En essaysamling om litteraturen som har betydd mest for forfatteren Vigdis Hjorth. Blant annet skriver hun om kvinner og diktning, om Tove Ditlevsen og Virginia Woolf. Men boka inneholder også et merkelig intervju med Dag Solstad. Det finnes mange gode boktips i denne essaysamlingen!

EN HILSEN FRA SUF TIL RØD UNGDOM

Tekst

Silas Marker,

Redaktør for SUFs medlemsblad

"Blomster & Barrikader"

Kjære Rød Ungdom og Rebell-lesere

En liten hilsen fra Danmarks sosialistiske ungdom: Her vil jeg prøve å fortelle dere litt om hva vi kjemper for.

Når noe er «for godt til å være sant», er det ofte ikke så godt eller sant allikevel. Man skal typisk bare se under overflaten for å finne en litt skitnere side av virkeligheten, og det er likestillings-situasjonen et eksempel på. Vi er ikke et likestillingsparadis.

Vi lærer at vi er verdensmestre i likestilling her i Norden. Hele verden kikker misunnelig på land som Norge, Sverige og Danmark og ønsker at de hadde den fantastiske likestillinga vi har. Samtidig har asylstrømmene, som særskilt skyldes vestens politikk, og hendelsene i Köln nyttårsaften gitt politikerne anledning til å si: «Vi har det så godt her i Danmark, men de mange asylsøkere truer likestillinga vår med sine fremmede skikker.» Den slags angrep på mennesker på flukt, stiller seg i rekken av mange andre. Kanskje har dere hørt om at den danske regjering har bestemt seg for å ta smykkene fra flyktninger som kommer til landet. Flere politikere snakker også om å lukke landet fullstendig og sende alle flyktninger tilbake til krig og ødeleggelse.

Bildet av mannssjåvinistiske flyktninger som kommer til landet og truer likestillinga, er selvfølgelig falskt. Kvinner tjener stadig markant mindre enn menn, og eliten i næringslivet og i samfunnet generelt er befolket med (hvite) menn, mens kvinnene mangler. Kravene til kvinners utseende, utstråling og liv generelt er høyere end til menns. Og sist men ikke minst er det voldtektskulturen: Danmark tar ikke voldtekts ofre seriøst. Av 3600 årlige voldtekter blir kun 60 gjerningspersoner dømt, og hvis man er blitt utsatt for en voldtekt får man spørsmål (f.eks. fra politiet) som «hva hadde du på deg?», «la du selv opp til det?» og «var du for full?»

Der er masse å slåss for for en sosialistisk, feministisk organisasjon, og derfor er vi glade for at vi deler en felles kamp med dere i Rød Ungdom. Vi kan lære en masse av hverandre mht. feminisme og likestilling, for der er lang vei å gå – selv i det som på overflaten ligner et feministisk paradis. For husk: Hvis noe er for godt til at være sant, ja, så er det ofte ikke sant.

De rødeste hilsner

Silas Marker

I EN G
LANG

Snorre Log Skage er skolepolitisk ansvarlig i Rød Ungdom, og bookingsansvarlig på Fjellparkfestivalen

“
**Klarer vi ikke
drømme om
galakse de
kvinner og
kan bli stat**

GALAKSE, LANGT, ET BORTE...

En uformell analyse av alt som er galt i samfunnet i Star Wars.

Star Wars er elsket av de fleste. Ja det er nærmest kjetteri å si at du ikke liker filmene om jedi-riddere og kloke grønne romvesen (utenom prequelsene, der blir du en sosial paria om du innrømmer at du faktisk liker de). Men helt utenfor enhver kritikk er de nok ikke.

Hva slags verden er det som blir lagt til grunn i Star Wars? Trår du gjennom de syv filmene så oppdager du en del, og blir vitne til flere underfundige institusjoner med enten symbolsk eller direkte makt. Du har senatet som ledes av en kansler. Av de to kånslerne som dukker opp i filmene så er begge gamle, hvite og tilsynelatende heterofile menn, den ene av dem er så kjip at han utnevner seg selv til keiser.

Rent logisk sett så er det ganske urovekkende at en intergalaktisk republikk som organiserer tusener på tusener av forskjellige samfunn, kulturer og utenomjordiske raser kan være så mannsdominert og blendahvit.

Så har du Jedi-rådet; der har du noen få kvinner, men hovedsakelig er rådet forgubbet. De få kvinnene man møter holder seg i bakgrunnen, og de fleste blir redusert til å være eksotiske romvesener. Brorparten av jediene som vi blir kjent med (og som faktisk har en betydning for historien) – er menn.

Kvinnene kun passive

Ja, det viser seg at Jedi-yrket er mannsdominert. Eier du ikke en penis, så har du liten sjanse til å få lov til å svinge rundt med fargerike fallos-objekter og gå med tunikaer. Får du lov, så må du stå helt bakerst mens gutta holder på. Greit nok, dette er bare barnslig fantasi, men hva sier ikke dette om oss? Klarer vi ikke å drømme om en galakse der både kvinner og wookier kan bli statsledere?

La oss ta den første Star Wars filmen: Om du teller så finnes det bare to kvinner: Luke sin gamle tante (en omsorgsperson som blir drept mellom to scener) og Leia (en sterk kvinne som stadig blir redusert til å bli et objekt som våre to mannlige helter må kjempe om, fram til den røffe og tøffe Han Solo vinner på walk-over fra Luke sin side, for å unngå framtidige pinlige famillemiddager).

Leia blir introdusert som et klassisk tilfelle av én jomfru i nød. Hun eksisterer kun i relasjon til menn, hun er ikke et frittsående individ i filmen. Hun er statisk, og sitter buret inne i dødsstjerna fram til hun blir reddet av pølsecrewet. Hun kunne like gjerne vært

byttet ut med en utenomjordisk bøtte og det hadde ikke påvirket den narrative historien noe særlig. Den eneste forskjellen at det ville vært kleint om Luke klinte med en bøtte heller enn med sin egen søster.

Samfunnet har tatt igjen filmene

Selvsagt har filmene blitt bedre på kjønnsbalanse og representasjon etter som vi har fått flere og flere episoder, men det er vel teknisk sett samfunnet ellers som har blitt mer inkluderende enn filmene selv. Det er interessant å se forskjellen mellom den første filmen og senere filmer. Episode 4 er tydeligvis er satt til et blendahvitt univers der kvinner utgjør en knøttliten prosent av befolkningen; andre etnisiteter enn de du ofte ser på Coldplay-konserter eksisterer mer eller mindre ikke. I episode 5 dukker blant annet Lando Calrissian og serien får sin første afro-amerikanske borger - i episode seks dukker det til og med opp folk med asiatisk avstamning, og vi finner ut at det er plass til flere enn en kvinne blant opprørerne (det er plass til to).

I Episode 1-3 så kan til og med Samuel Jackson bli en Jedi, bare ikke en særlig god en; i de nyere filmene har kvinner flere valg enn å kun være en prinsesse: de kan få lov til å være en eller annen merkelig form for konstitusjonell dronning-senator, ja, og omsorgsperson, selvsagt. Jeg skal ikke røpe noe om episode 7, men det føles fortsatt som vi har en veldig lang vei igjen å gå.

Representasjon er viktig!

Poenget mitt er ikke at det er behov for kvotering i en galakse langt, langt borte. Men at vi trenger helter som gjenspeiler den faktiske befolkningen som bor på denne planeten. Gang på gang så blir man servert hvite, heterofile menn som frelsere, riddere og cowboys.

Mennesker i Star Wars representerer en kollektiv normal, hva samfunnet er og hva vi skal kunne kjenne oss igjen i. Men hva skjer når du ikke tilhører denne syltynne normen? Jenter kan ikke bli Luke Skywalker, de kan kun bli reddet av en Luke Skywalker.

Representasjon i media har mye å si for oss som et samfunn. Kunst og historiefortelling har lenge blitt brukt som et maktverktøy: Hvem sin historie er verdt å fortelle, ridderens eller bondens? Et fåtall av befolkninga, eller har alle en historie som er verdt å fortelle?

Når man kun skal fortelle historier om de blendahvite med noe dinglende mellom beina; da er det mange som føler seg utelatt. Ikke minst er det demografisk feil, verden er ikke overbefolket av staute heterofile menn av europeisk avstamning, men det føles fort sånn når man ser på film og tv.

Jeg vil ha gode fantastiske fortellinger, fortellinger som kan gi barn og voksne håp om at det kjipe i verden kan bekjempes. Helter som barn av alle hudfarger, trosretninger og legning kan kjenne seg igjen i.

(PS: Det er kun filmene som teller!)

e å
en
både
wookier
ledere

BLI MED I RØD UNGDOM

Send sms «RU 50 + navn og adresse» til 2434
(50 kroner)

rødungdom.no/medlem

